

Matovič tvrdí, že epidemiológovia a nie ekonómovia budú rozhodovať o otváraní prevádzok. Likvidujeme tisíce obchodov v prospech zahraničných reťazcov, reaguje Sulík

- CZ24 News | 16. dubna 2020

SLOVENSKO: Podľa Matoviča a grafu, s ktorým prišiel na tlačovku, by otvorenie menších prevádzok prinieslo „len“ 2 % HDP.

Postupný návrat do starých kolají. To je to, čo by radi postupne docielili niektorí európski lídri, ktorí chcú minimalizovať dopady krízy spôsobenej novým koronavírusom na ekonomiku ich krajiny. O plánoch na opätovné naštartovanie hospodárstva a života sa už hovorí v susednom Rakúsku, ale aj v Poľsku či Česku a ďalších štátoch. U nás zatiaľ nie.

Predseda vlády Igor Matovič na dnes zorganizoval stretnutie s viacerými odborníkmi z oblasti epidemiológie, ktoré malo dať ďalšiemu vývoju na Slovensku jasnejšie kontúry. Avšak zatiaľ sa tak nestalo. Po jeho skončení sme sa dozvedeli iba toľko, že plán na to, ako, kedy a ktoré prevádzky budú postupne otvárané, predstaví až budúci pondelok. Zdôraznil pritom, že o ich otvorení budú rozhodovať zdravotnícki experti a nie ekonómovia.

Podľa Matoviča a grafu, s ktorým prišiel na tlačovku, by otvorenie menších prevádzok prinieslo „len“ 2 % HDP. Súčasný pokles je pritom podľa neho až 30 %. Spoločne s ministrom financií Eduardom Hegerom tiež uviedli, že vzhľadom na našu otvorenú ekonomiku sme závislí od toho, ako bude na krízu a jej dopady reagovať zahraničie.

„Ak si Nemec povie, že si nechce kúpiť Volkswagen, náš Volkswagen ho nevyrobí,“ vyhlásil premiér s tým, že sme odkázaní na objednávky zo zahraničia. Tiež uviedol, že dôležité je teraz zdravie ľudí. Doplnil, že po rozbehnutí ekonomiky budeme podľa neho potrebovať zdravých ľudí.

Jediným jasným krokom je tak po dnešku to, že sa majú začať vykonávať niektoré plánované operácie, ktoré boli doteraz kvôli eliminácii šírenia nákazy odložené. *„Budú operovaní tí, ktorí to nevyhnutne potrebujú a neznesú ďalší odklad,“* priblížil minister zdravotníctva Marek Krajčí.

Štyri otázky podľa Matoviča

Matovič v súvislosti s opatreniami na Slovensku hovoril o takzvanými štyroch otáznikoch, ktoré budú mať na naše ďalšie kroky vplyv. Medzi ne patrí aj šírenie nákazy v rómskych osadách. Problémové sú aj domovy sociálnych služieb. V zariadení tohto typu v Pezinku je aktuálne ohlásených 56 prípadov nákazy COVID-19. Postihnutí sú najmä klienti, ale aj časť personálu.

Otáznikom sú podľa Matoviča aj práve skončené Veľkonočné sviatky. Počas nich platil až na výnimky zákaz vycestovania mimo okresu či zákaz zhromažďovania sa.

Napriek tomu však veľa ľudí hromadne navštevovalo napríklad bratislavské jazero Draždiak či hrádzu. Dopady tohto, podľa Matoviča nezodpovedného správania, sa ukážu až v horizonte

najbližších dvoch týždňov. Veľa môžu napovedať aj osoby, ktoré prišli na Slovensko zo zahraničia, no neputovali ešte do štátnej karantény. Do tej sú povinne umiestňovaní iba od minulého pondelka.

Ak by tu neboli tieto spomínané otázniky, nákaza by sa podľa Matoviča u nás šírila pomalšie.

Sulík: Likvidujeme 10.000 malých, väčšinou slovenských obchodov v prospech zahraničných reťazcov

Minister hospodárstva Richard Sulík trvá na čo najrýchlejšom otvorení obchodov mimo veľkých nákupných centier. Myslí si, predlžovanie súčasného stavu prinesie veľké škody, zlikviduje časť obchodníkov a zvýši podiel na trhu zahraničným obchodným reťazcom.

Sulík zdôraznil, že malé obchody musia byť zatvorené, zatiaľ čo predajne veľkých obchodných reťazcov ponúkajú rovnaký tovar. *“Likvidujeme 10.000 malých, väčšinou slovenských obchodov v prospech zahraničných reťazcov,”* povedal v utorok Sulík pred rokovaním vlády. Podľa ministra sa tento stav nedá vysvetliť ani obhájiť a obchody by mala vláda čím skôr otvoriť.

Premiér Igor Matovič v utorok informoval, že budúci pondelok predstaví detailný plán postupného otváranie malých prevádzok. Podľa Matoviča je ešte na úplné uvoľnenie opatrení proti šíreniu nového koronavírusu priskoro a existujú riziká, že sa pandémie vymkne na Slovensku spod kontroly.

Plán na otvorenie prevádzok podľa premiéra pripravujú epidemiológovia a nie ekonómovia. Sulík pripomenul, že počty nakazených sú rádovo v desiatkach denne, čo je podľa neho na úrovni štatistickej chyby. *“Mali by sme sa pozrieť aj na tie obrovské ekonomické škody, ktoré vzniknú. Dovolím si povedať, že to už epidemiológovia vyhodnotiť nevedia,”* dodal Sulík.

Okolité krajiny zmierňujú opatrenia kvôli koronavírusu

O uvoľňovaní hovoria viaceré krajiny, medzi nimi aj susedné Rakúsko či Dánsko, ale aj Španielsko. Odôvodňujú to tým, že sa im vďaka prísnyim opatreniam podarilo vírus dostať pod kontrolu.

Najambicióznejšie sa nateraz v obnovovaní normálneho chodu v krajine javí Rakúsko, ktoré má vypracovaný plán na to, ako postupne dostať krajinu z aktuálnej krízy, a to počnúc už dnešným dňom. Na začiatku je otvorenie menších obchodov a záhradkárstiev, postupne aj väčších predajní. A to už od začiatku mája. Nasledovať by ich mali hotely či reštaurácie. To všetko však s dôrazom na to, že pokiaľ sa situácia zvrtnie, vláda môže kedykoľvek opäť zatiahnuť ručnú brzdu.

V Dánsku sa hovorí okrem naštartovania niektorých podnikov a prevádzok aj o otvorení niektorých škôl a škôlok. Avšak za zvýšených hygienických opatrení, keďže predstavitelia krajiny si uvedomujú, že situáciu nemožno podceňovať a život do podoby, v akej bol pred pandémiou, sa tak skoro nevráti. K postupnému uvoľňovaniu opatrení pristupuje aj Česká republika.

Otváranie škôl a škôlok majú do konca apríla v pláne aj v Nórsku. Aj naďalej by však Nóri mali pracovať z domu a obmedzenia by mali platiť aj v prípade cestovania, keďže sú si vedomí, že uvoľnenie opatrení môže zhoršiť situáciu ohľadne šírenia koronavírusu.

V Španielsku zasa oznámili obnovenie výroby v niektorých podnikoch a rovnako tak aj stavebné aktivity. Krajina pritom patrila spomedzi európskych štátov k tým, ktoré znášali šírenie ochorenia COVID-19 najhoršie.

S uvoľňovaním ekonomických opatrení začne od budúceho týždňa aj susedné Poľsko. Poliaci majú tiež v pláne zrušiť obmedzenia týkajúce sa obchodov či pohybu na verejných miestach. Postupné

spúšťanie krajiny sa má riadiť dopredu schváleným plánom, ktorý chcú postupne prezentovať. Treba však tiež pripomenúť, že v Poľsku zatiaľ nie je povinné mať na verejnosti rúško. Zmeniť by sa to malo až 16. apríla.